

**UVOD V PRAVICE INTELEKTUALNE
LASTNINE
IN
UPRAVLJANJE PIL V OBZORJIH 2020**

KIS, 15.2.2018

Mag. Helena Valas

DANAŠNJA DELAVNICA

I. PRAVICE INDUSTRIJSKE LASTNINE

- Pomen v tržnem gospodarstvu
- Strategije zaščite industrijske lastnine
- Upravljanje in trženje

II. PRAVICE INTELEKTUALNE LASTNINE

- Avtorska pravica
- Upravljanje intelektualne lastnine v R&R partnerstvih
- Upravljanje intelektualne lastnine v Obzorjih 2020

I. PRAVICE INDUSTRIJSKE LASTNINE

Patenti, modeli, blagovne znamke, tipografije polprevodniških vezij, nove rastlinske vrste, geografske označbe porekla blaga:

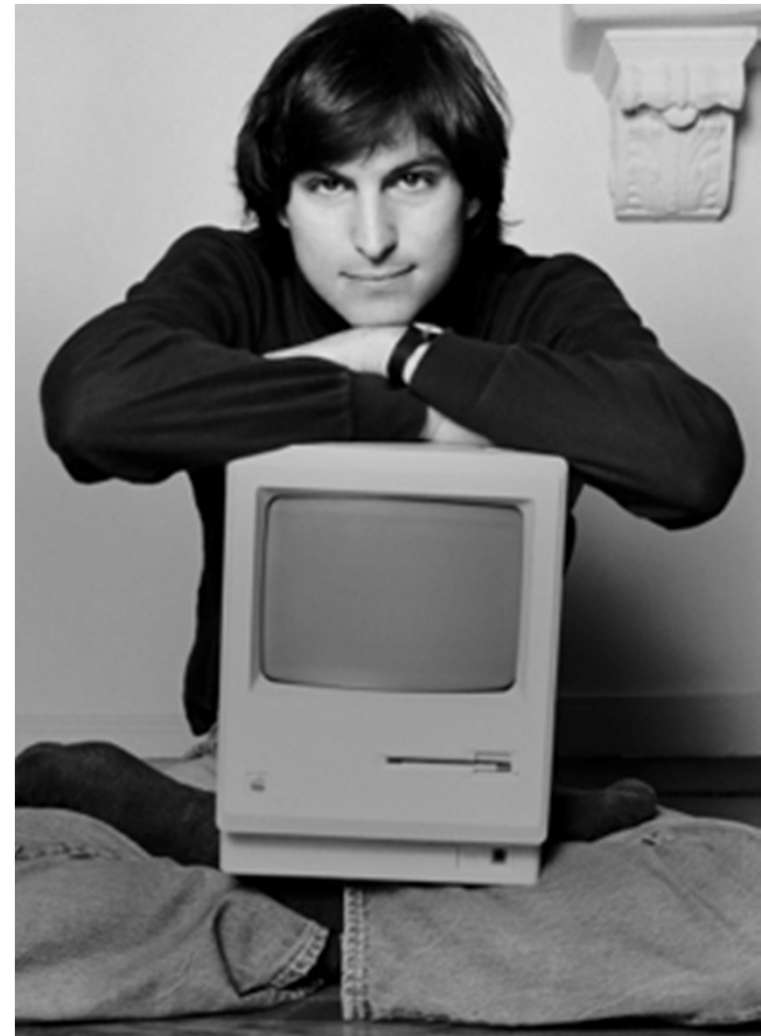
pravno priznani instrumenti tržne diferenciacije in monopola.

INDUSTRIJSKA LASTNINA – tržno gospodarstvo

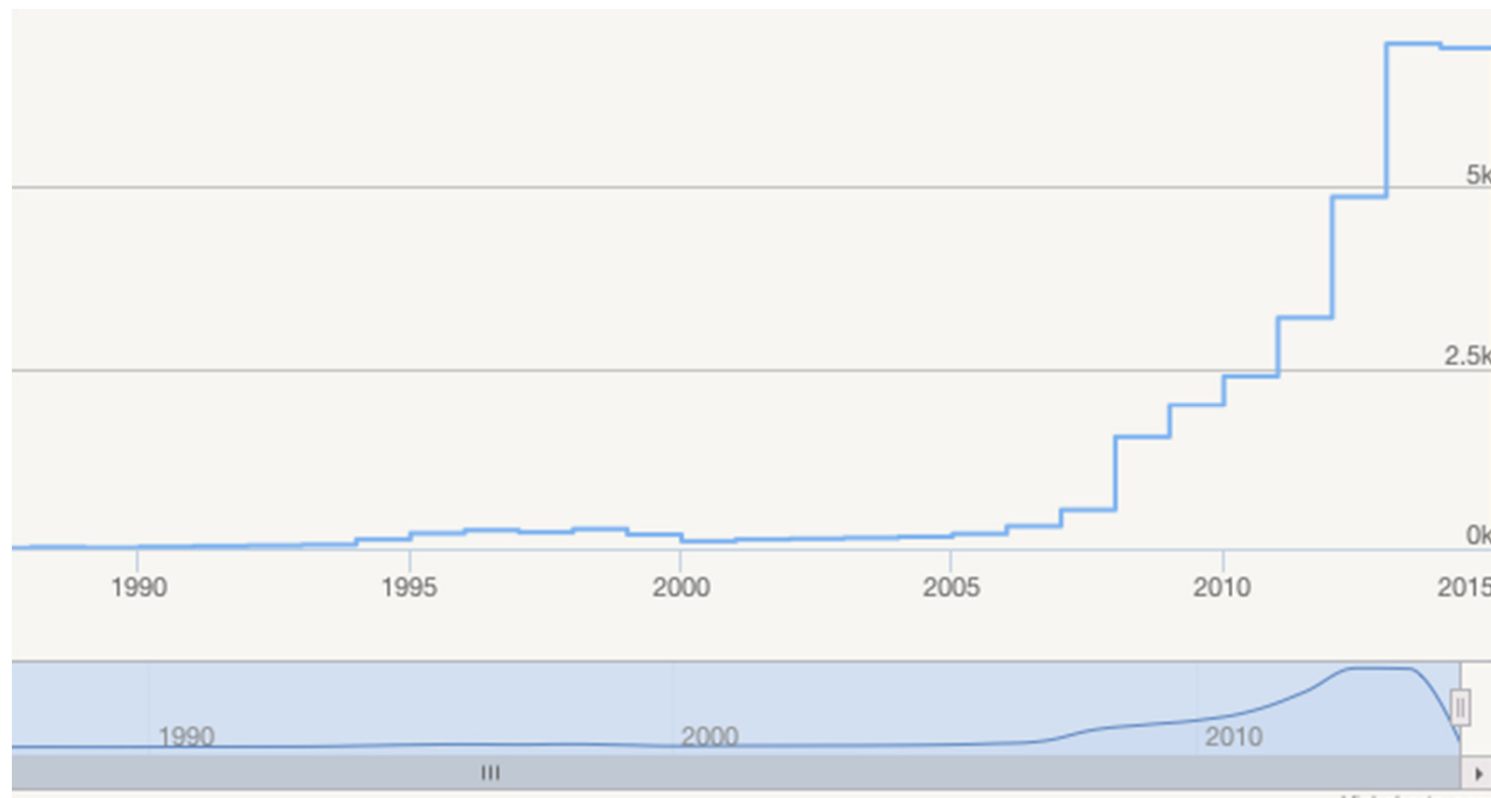
XEROX ALTO (1973)

vs.

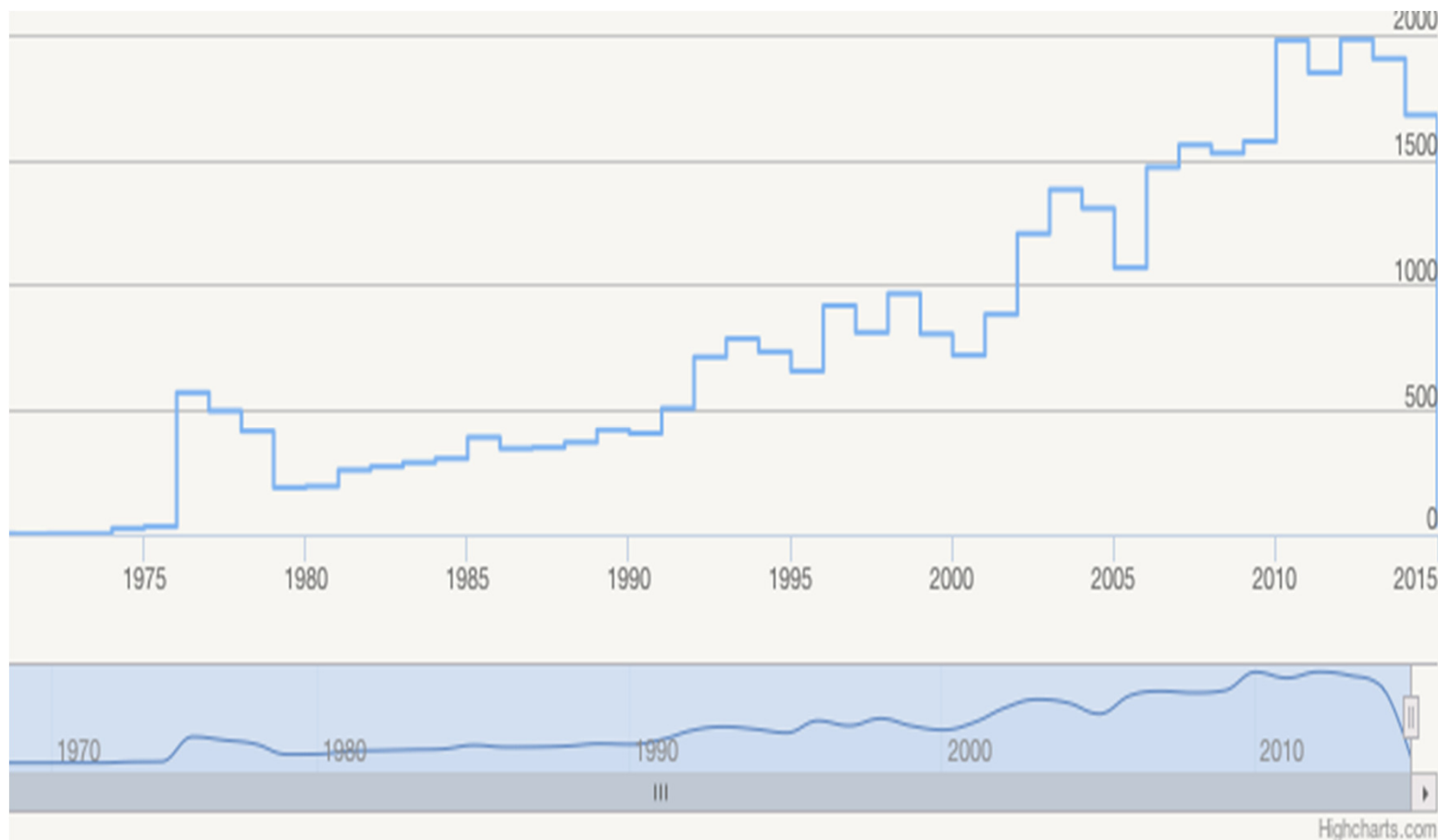
MACINTOSH (1984)

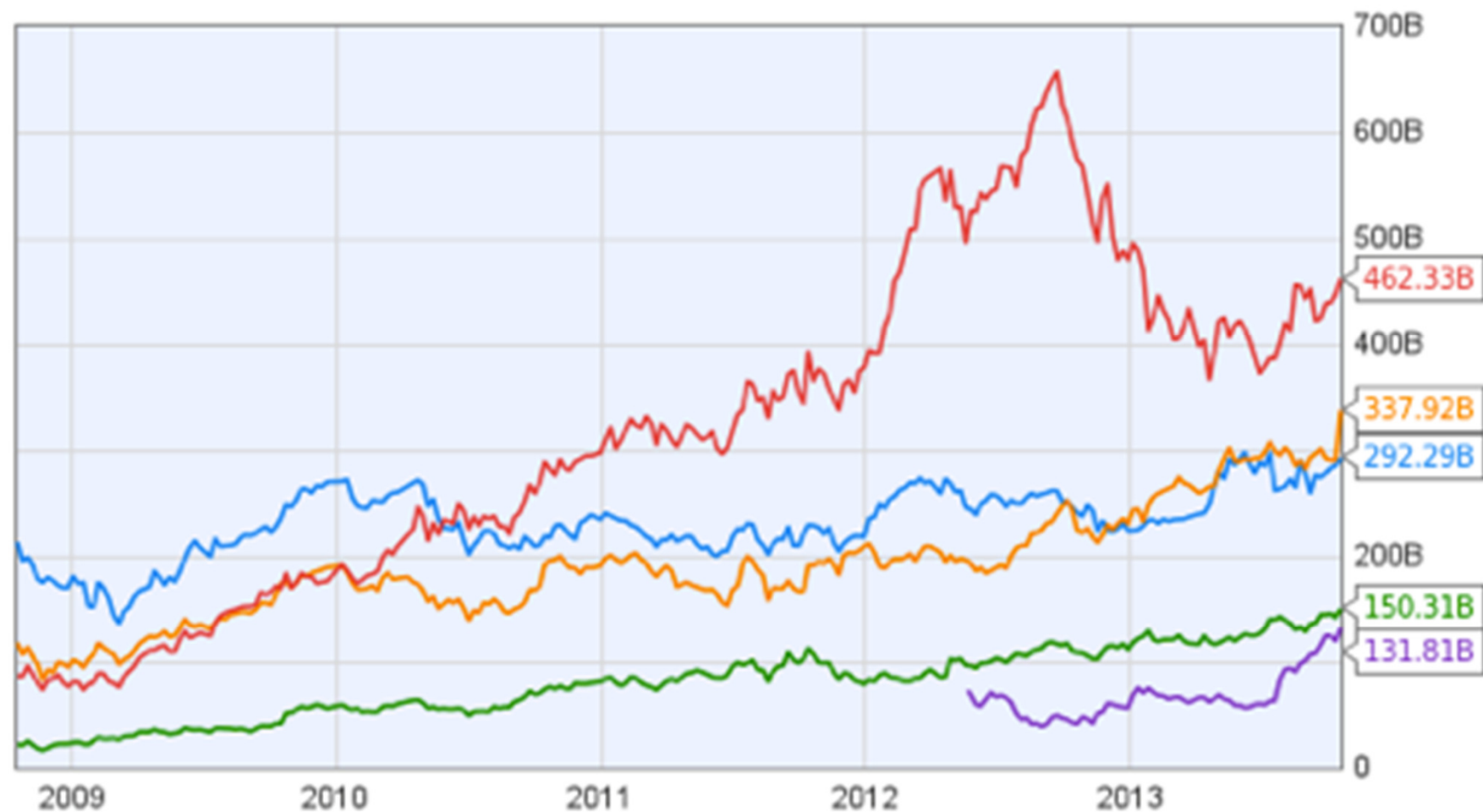
Apple Inc.: 31.218 objavljenih pat. dok. (10.457 pat. družin)

Xerox Corp.: 34.306 objavljenih pat.dok. (21.532 patentnih družin)

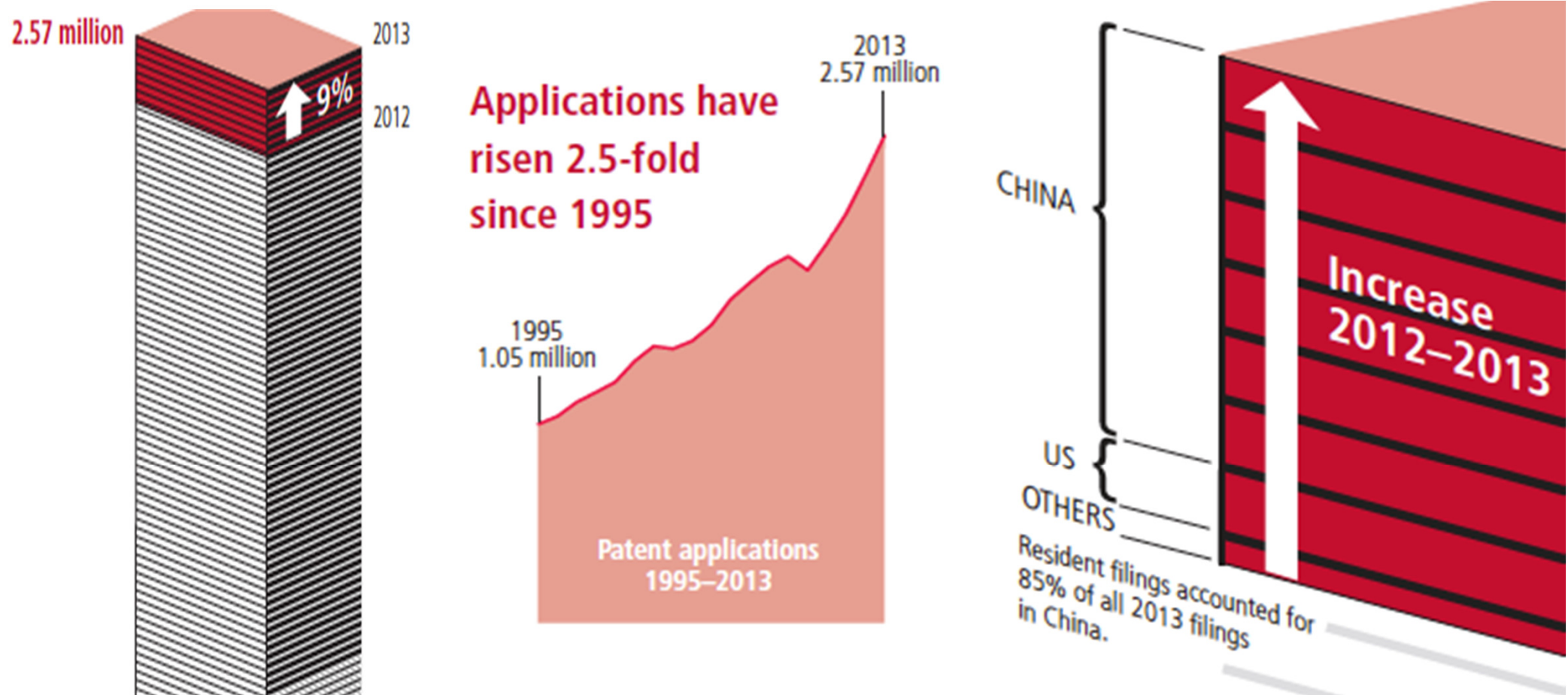

- Microsoft Market Cap
- Google Market Cap
- Apple Market Cap
- Amazon.com Market Cap
- Facebook Market Cap

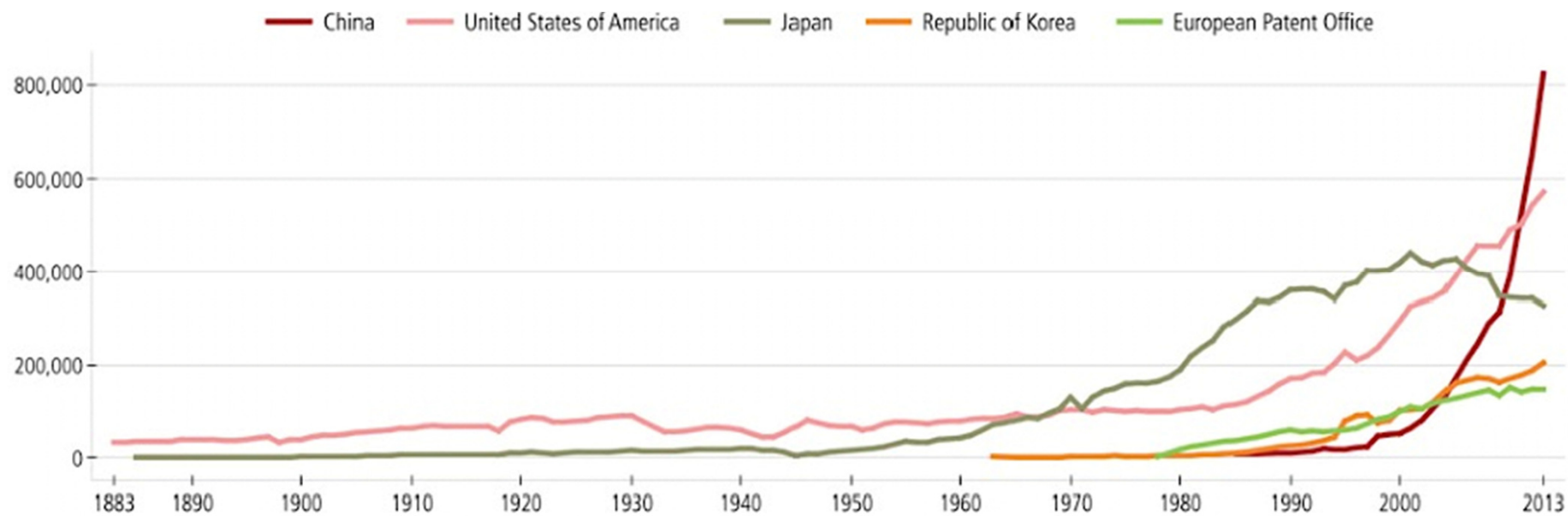
- V družbi znanja/informacij **ideje in znanje oz. nematerialno premoženje**, predstavljajo pomembno kategorijo premoženja:, ki ga ni mogoče ograditi in zakleniti.
- Nematerialne pravice postanejo priznано sredstvo izmenjave šele s postopkom zaščite, ki jim podeli status; **patenta, znamke, modela**. Pozor: isto ne velja za know-how oz. poslovno skrivnost (trade secret).
- Podeljena pravica industrijske lastnine lastniku omogoča izključitev tretjih od uporabe njegove ideje/postopka/produkta/kreacije oz. podeljuje **monopolno pravico izkoriščanja** začitene kategorije industrijske lastnine.
- V primeru tržno uspešnega produkta ali storitve, PIndL predstavljajo dodaten **vir premoženja ali pravne začite** pred konkurenco.

PATENTNE PRIJAVE

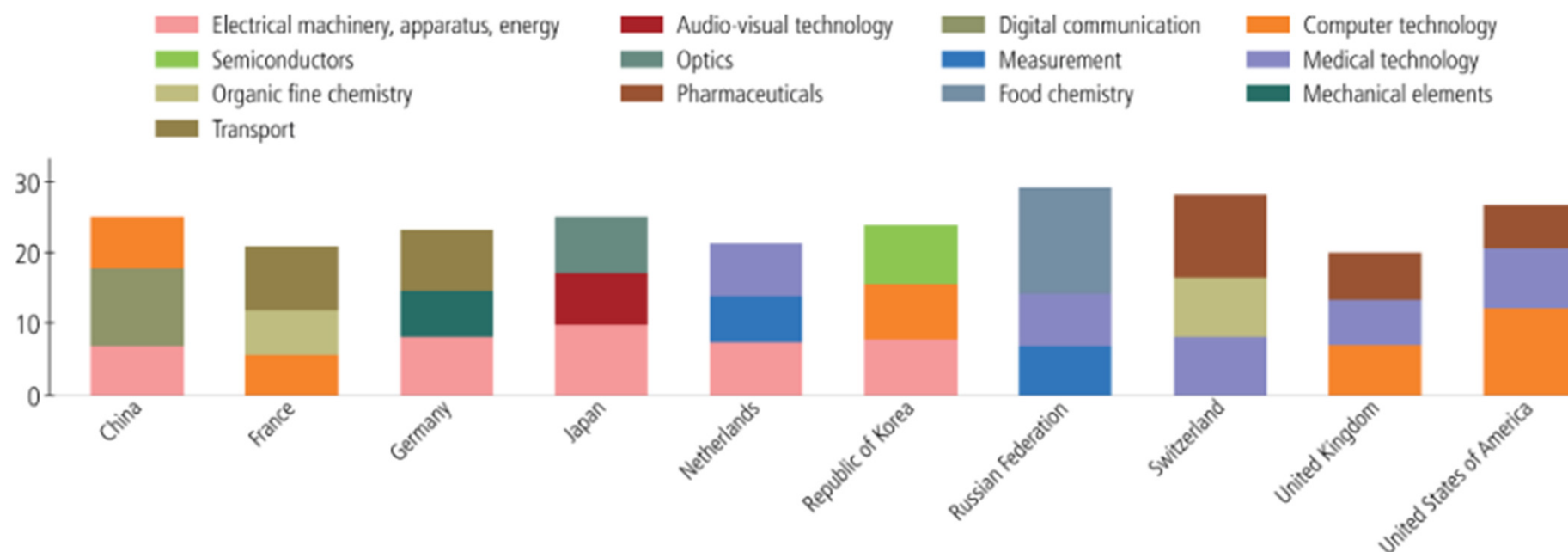

VIR:<http://www.wipo.int/ipstats/en/wipi/>

Top 5 uradov – patenti

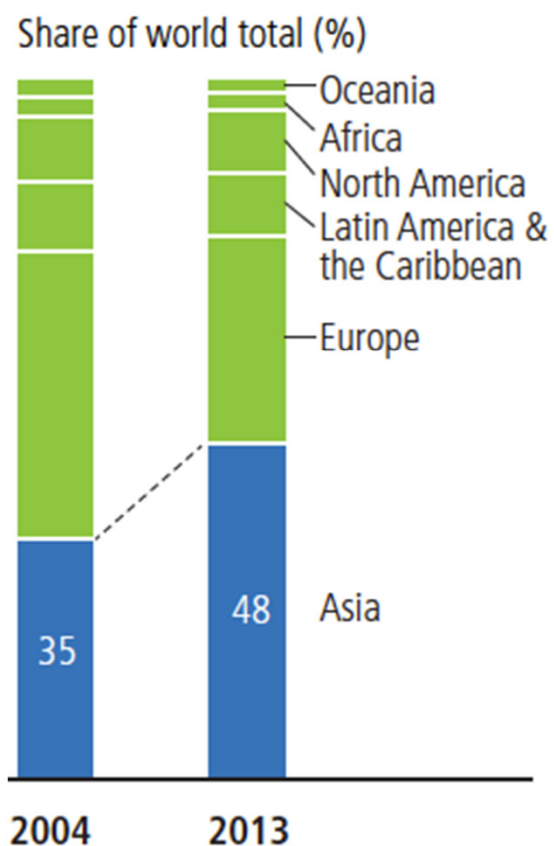

Tehnološki sektorji v % vloženih prijav 2010-2012

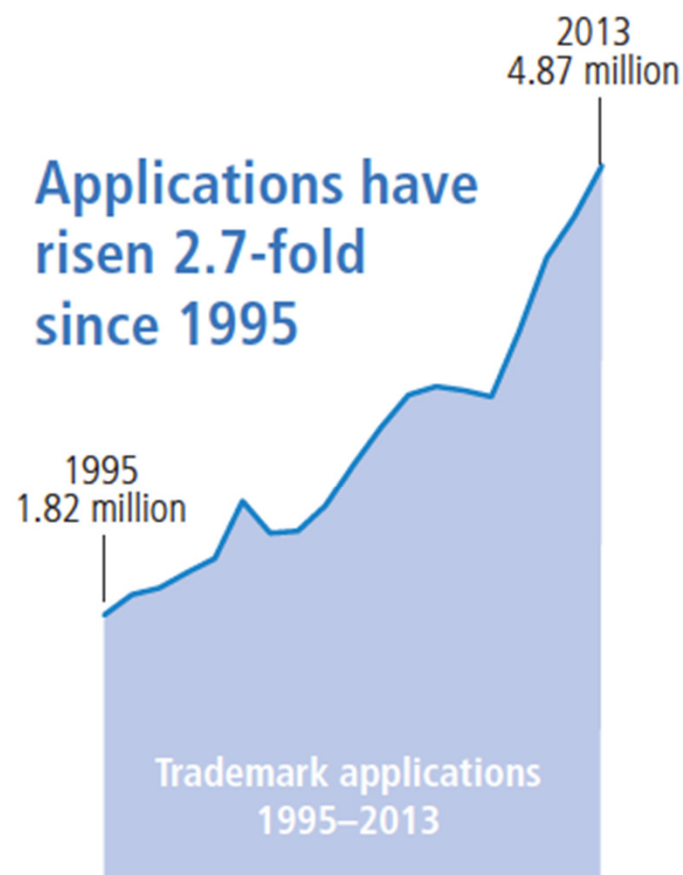

ZNAMKE - TM

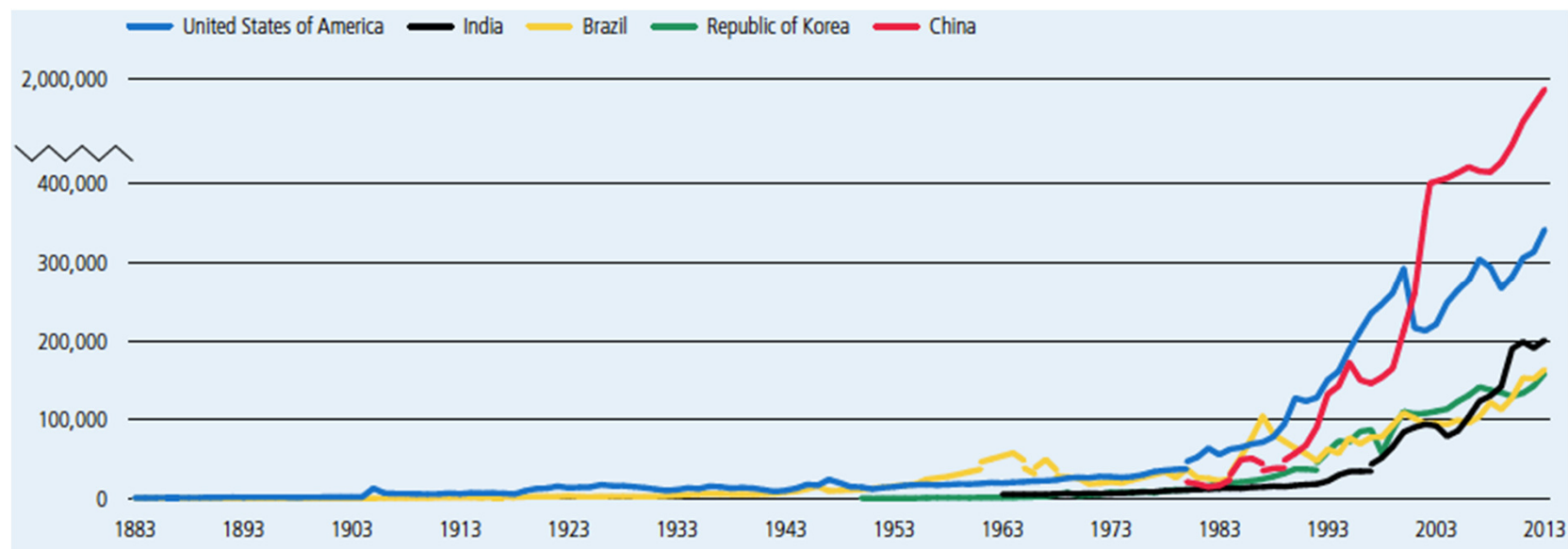
Asia has significantly increased its world share

Applications have risen 2.7-fold since 1995

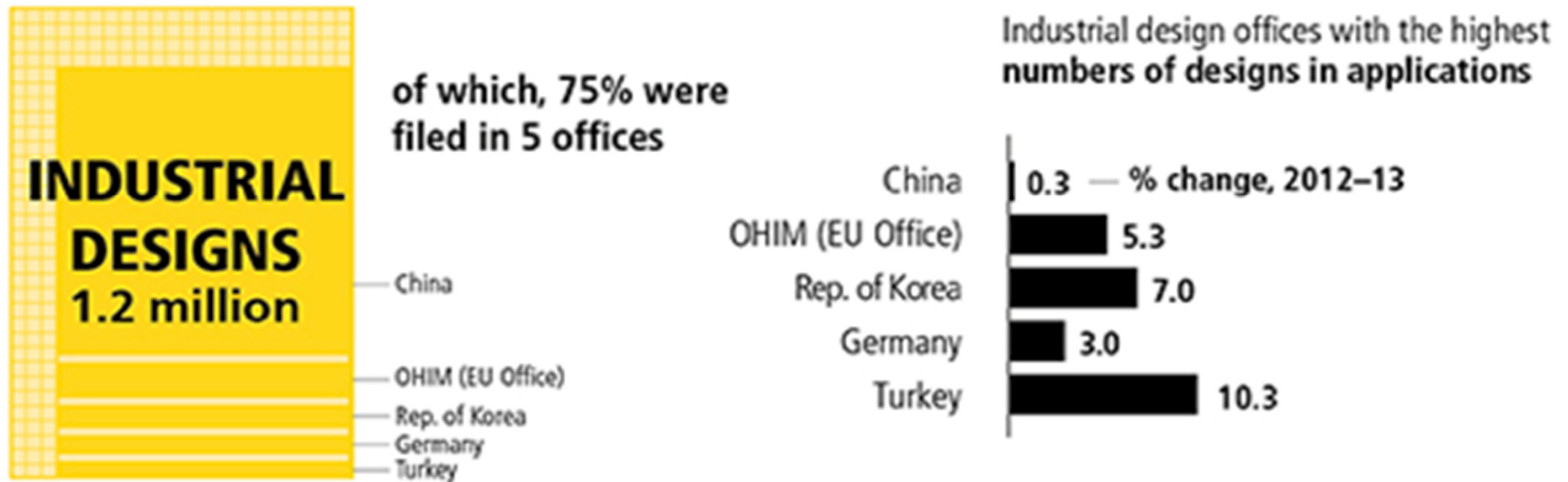

Top 5 uradov - znamke

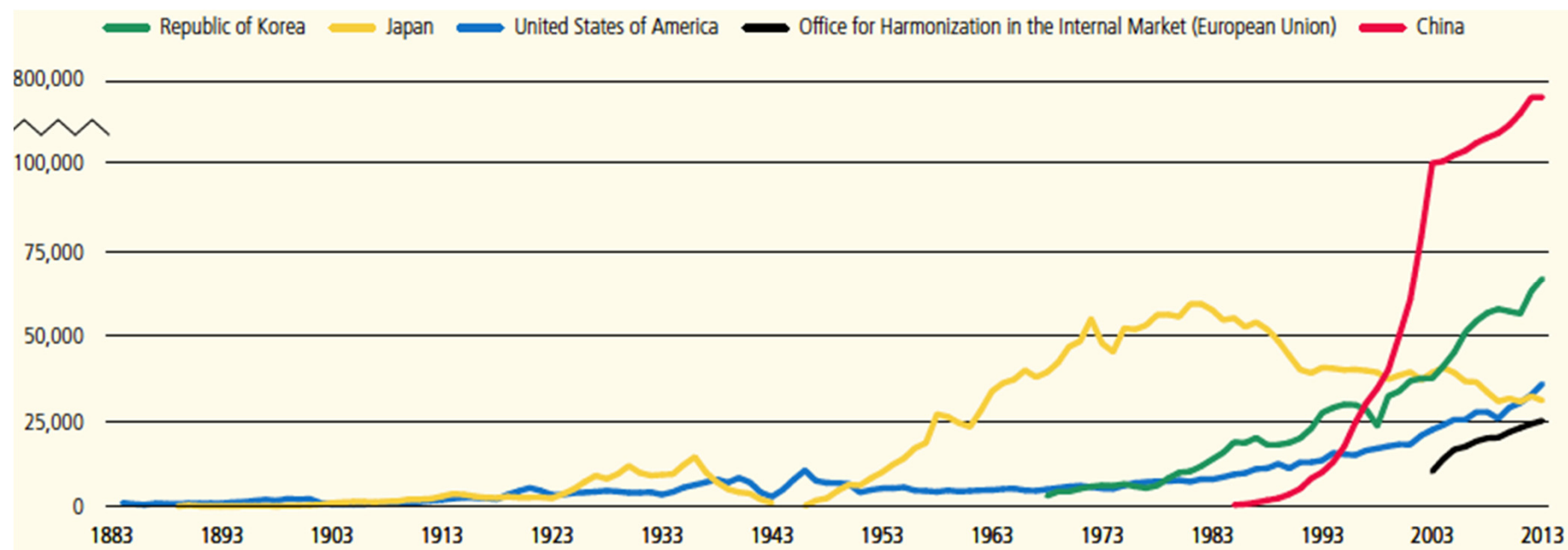

MODEL

INDUSTRIAL DESIGN FILING ACTIVITY 2013

Top 5 uradi - modeli

SLOVENIJA – statistika

Leto Year	Redne Regular		
	Domače Domestic	Tuje Foreign	Skupaj Total
2004	342	18	360
2005	344	18	362
2006	287	12	299
2007	331	15	346
2008	318	9	327
2009	387	12	399
2010	455	13	468
2011	470	11	481

Št. vloženih patentnih prijav

Št. patentnih širitev iz EPO na URSIL

Leto Year	Domače Domestic	Tuje Foreign	Skupaj Total
2004	6	1.070	1.076
2005	9	1.005	1.014
2006	3	1.384	1.387
2007	7	1.493	1.500
2008	14	1.729	1.743
2009	15	1.584	1.599
2010	17	1.721	1.738
2011	16	1.896	1.912

Št. podeljenih patentov

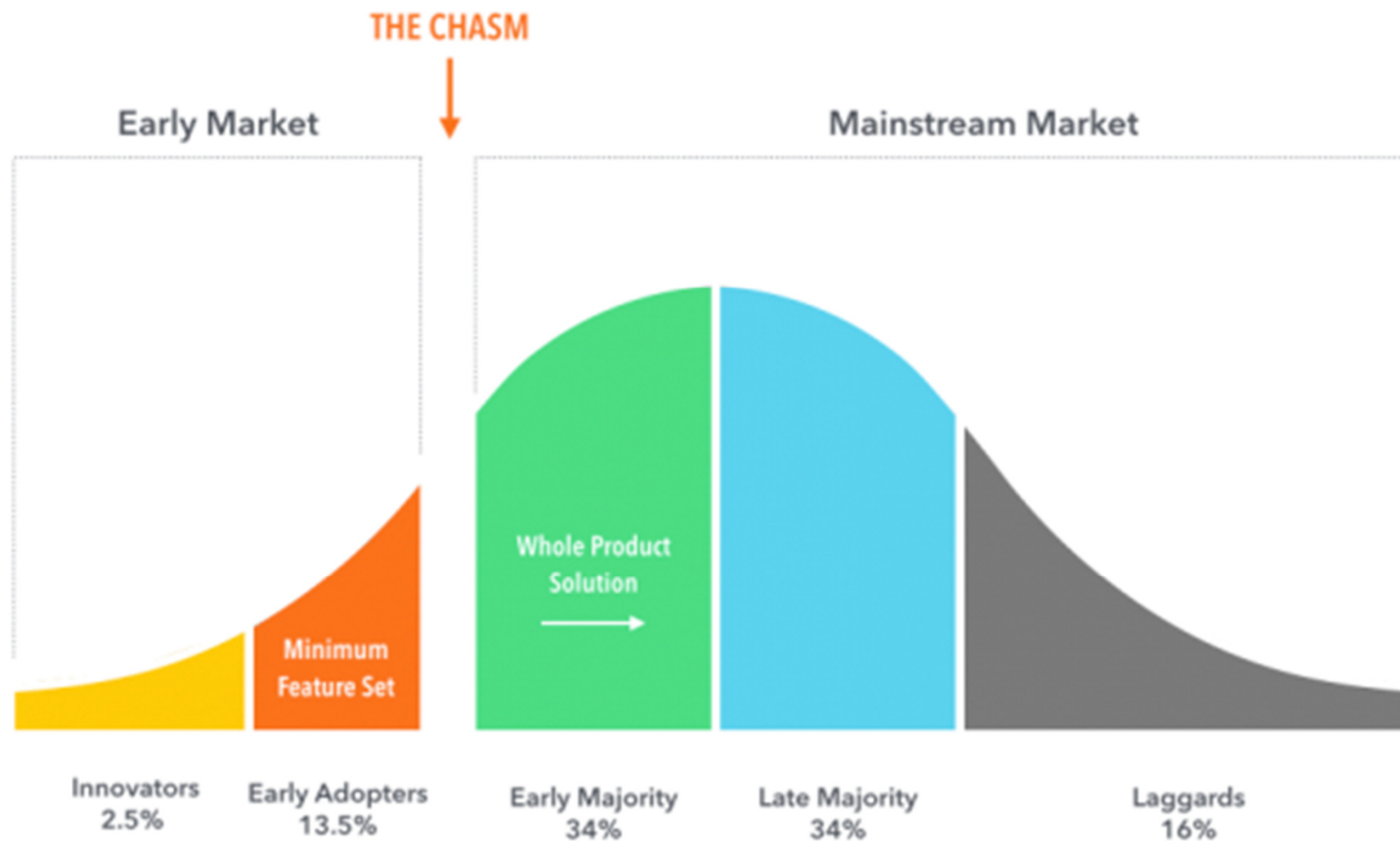
Leto Year	Domači/Domestic			Tuji/Foreign			Vse skupaj Grand total
	A	A2	Skupaj Total	A	A2	Skupaj Total	
2004	226	17	243	34	3	37	280
2005	259	12	271	26	1	27	298
2006	214	13	227	15	1	16	243
2007	221	16	237	10	0	10	247
2008	222	7	229	10	3	13	242
2009	239	12	251	7	1	8	259
2010	241	9	250	8	3	11	261
2011	298	10	308	9	1	10	318

A - Patent/Patent, A2 - Patent s skrajšanim trajanjem/Short-term patent

ZAKAJ PindL?

- Poslovna priložnost
- Konkurenčna prednost
- Nov tehnološki/industrijski standard
- Dokaz lastništva nad idejo/nematerialnim premoženjem
- Sredstvo/garancija za pridobivanje svežega kapitala
- Sredstvo trgovanja ali navzkrižnega licenciranja
- Dodaten vir zaslužka – prodaja/licenciranje
- Zatiranje konkurence
- Izgradnja baze potrošnikov/uporabnikov

STRATEGIJA ZAŠČITE PIL

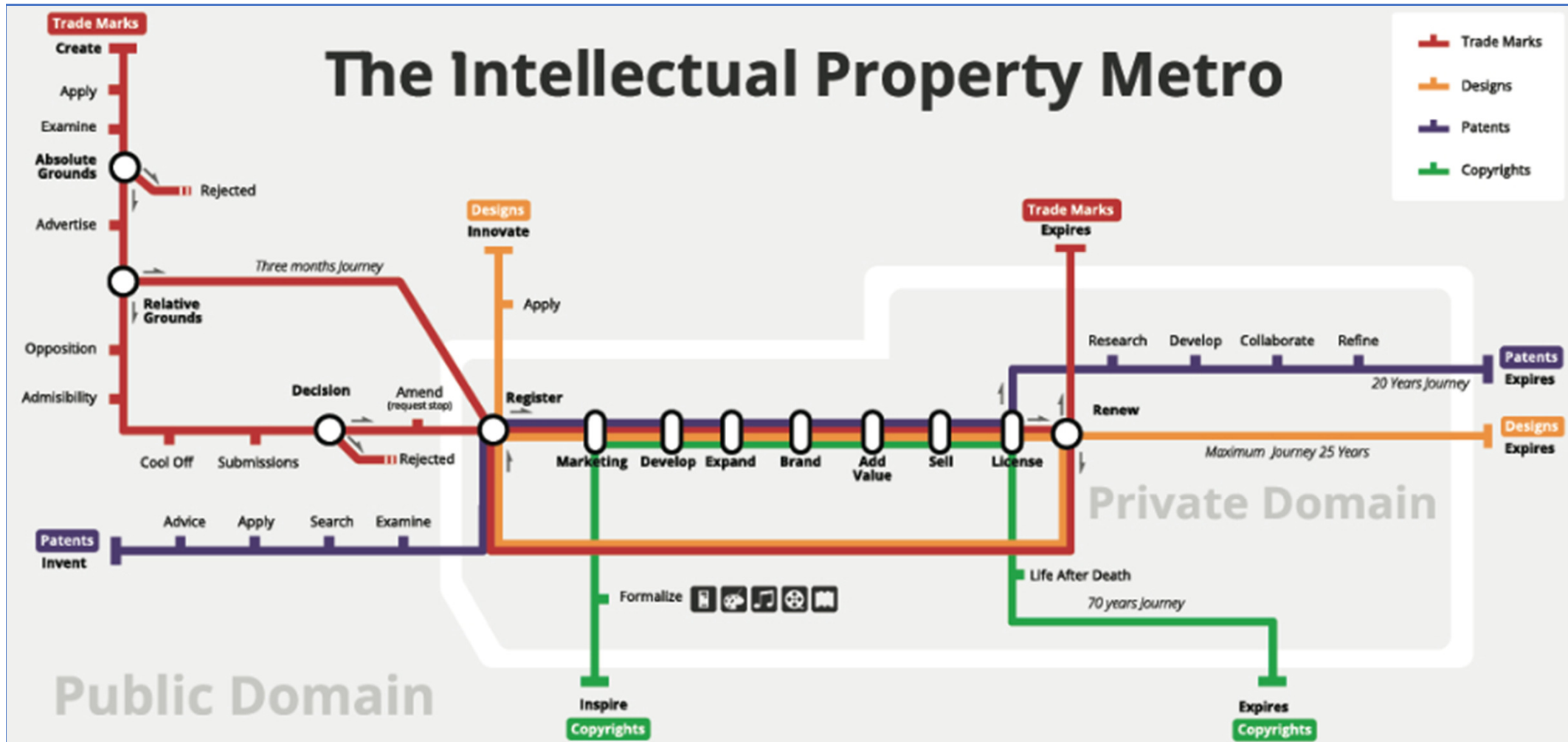
1. Pozicioniranje PIL

2. Trženje PIL

3. Likvidacija PIL

Vir: Geoffrey Moore, "Crossing the Chasm"

The Intellectual Property Metro

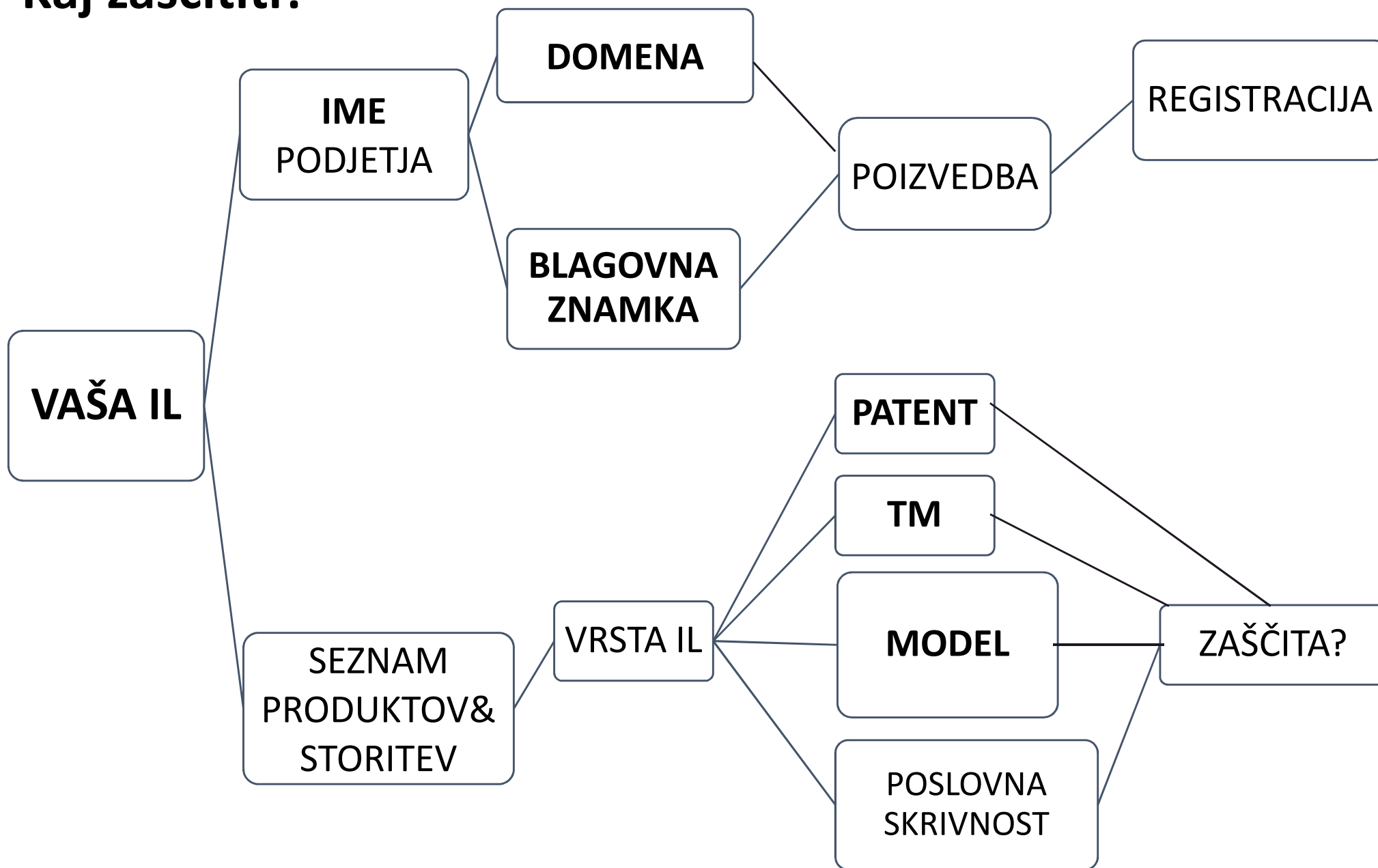
Vir: OHIM, <https://oami.europa.eu/ohimportal/en/design-definition>

Zaščita PIL – v fazi poslovnega načrtovanja

1. Kakšen je strošek R&R v ceni produkta?
2. Velikost trga?
3. Konkurenca?
4. Potrošniki?
5. Faktor cene produkta?
6. Strošek zaščite PIL
7. Dolžina produktnega cikla
8. Možnost aktivne zaščite PIL

Pred odločitvijo opravite poizvedbo o stanju tehnike oz. obstoječih PindL tretjih.

Kaj zaščititi?

OUR NEW PRODUCT
VIOLATES 73 GOOGLE
PATENTS, 14 APPLE
PATENTS, 52 ORACLE
PATENTS, AND 37
MICROSOFT PATENTS.

Dilbert.com DilbertCartoonist@gmail.com

THERE IS NO HOPE.
I RECOMMEND THAT
WE CLOSE THE COMPANY
AND BECOME FARMERS.

6-29-12 ©2012 Scott Adams, Inc. All rights reserved.

I NEED
A LAWYER
WITH MORE
FIGHT IN
HIM.

I'M
OFF
THE
GRID.

	PATENT	BLAGOVNA ZNAMKA	MODEL	POSL. SKRIVNOST
PREDMET VARSTVA	Izum (nov, invenitven, tehnično uporabljiv)	Znak/kombinacija znakov, ki omogoči razlikovanje blaga ali storitev	Videz izdelka ki je nov in ima individualno naravo	Komercialno pomembna informacija, ki ni v javni domeni.
OBSEG VARSTVA	Prepreči izdelovanje, uporabo, prodajo na teritoriju RS	Prepreči uporabo	Prepreči izdelovanje, uporabo, prodajo na teritoriju RS	Razkritje informacij
TRAJANJE	20 let od prijave	10 let od prijave/poljubno podaljša	25 let od prijave	Dokler je varovana kot poslovna skrivnost
GEOGR. OBSEG	RS	RS	RS	neomejen

STROŠEK

zaščita v RS	PATENT	BLAGOVNA ZNAMKA	MODEL	DOMENA	FIRMA
Prijavna pristojbina	110 EUR+3let a veljave	100 EUR (za tri razrede)	80 EUR + 5 let veljave	od 16 EUR dalje/leto	7.500 EUR osnovnega kapitala
Vzdrževanje	raste z leti veljave	150 EUR (registracija +10 let veljave)	70 EUR vsakih naslednjih 5 let	odvisno od domene!	
Zastopnik	1.500 EUR	900 EUR	1.000 EUR		

1. Zaščitite v RS
2. Patent širite v 12 mesecih od prijave (PCT, EPO, USPTO ...)
3. Blagovno znamko širite v OHIM, WIPO

NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE PRI UPRAVLJANJU PIL

- Pomanjkljivi dogovori o vložkih PIL
- Prepozno planiranje strategije upravljanja PIL
- Nejasno kakšne in katere kategorije PIL ima v lasti podjetje/JRO
- Registracija znamke, ki ne izpolnjuje formalnih pogojev za registracijo
- Ni dokazov za uporabo znamke na trgu
- Lastništvo PIL ni ustrezno pogodbeno urejeno
- Izumitelji/avtorji niso prenesli PIL na podjetje/naročnika
- Nejasno ali ima imetnik pravico uporabe tehnologije (Freedom to Operate)
- Nejasna predstava o obstoječih rešitvah v stanju tehnike (State of the Art)

"Unfortunately, this here is the intellectual property
he took with him when he left."

Zaščita PIL – velika podjetja

ZAPRTO INOVIRANJE	ODPRTO INOVIRANJE
Večina talentov iz področja dela za nas	Veliko talentov ne dela pri nas. Odkrijmo način za sodelovanje z njimi
Če hočemo dobiček iz R&R, bomo sami odkrili, razvili in distribuirali	Zunanje R&R lahko ustvarijo veliko vrednost. Notranje R&R potrebujemo za dostop do zunanjih R&R
Prvi odkrijemo, prvi tržimo	Dobiček lahko ustvarimo tudi z zunanjimi R&R
Prvi na trgu je zmagovalec	Dober poslovni model je pomembnejši od hitrosti vstopa na trg
Razvijajmo najboljše ideje in največ idej v industriji in bomo zmagali	Sodelovanje naših in tujih idej prinaša zmagovalno kombinacijo
V celoti nadzorujemo našo intelektualno lastnino, da je drugi ne morejo uporabljati	Dobiček lahko ustvarimo z uporabo idej tretjih in kupujemo ideje tretjih samo, če koristijo našemu poslovnemu modelu

STRATEGIJA UPRAVLJANJA PindL

OFENZIVNA	DEFENZIVNA
Izključevanje tretjih	Ohranjanje lastne pravice uporabe
Aktivno patentiranje in zaščita PIL	Patentiranje in zaščita poslovno strateških PIL
Aktivno preganjanje “kršiteljev” -Seize & Desist poziv -tožba ali poravnava	Nakup ali navzkrižno licenciranje PIL
Višanje poslovnih stroškov konkurentom	Patentiranje okoli patentov tretjih
Ofenzivno strateško planiranje – višji stroški režije	Strateško publiciranje nestrateških tehnologij
Uporaba patentnih škratov -prodaja pravic škratom/ohranjanje izključne licence - škrati vodijo sodne postopke	Upravljanje poslovnega rizika s pomočjo zavarovalnih polic

In potem..... TESLA MOTORS

12.06.2014, CEO, Elon Musk javno objavi, da TESLA MOTORS ne bo preganjal tistih, ki v dobri veri uporabijo njihovo patentirano tehnologijo.

ZAKAJ?

- letno se proizvede 100 mio novih vozil, ocenjena svetovna flota vozil je 2 milijardi
- 1% novo proizvedenih vozil je brez emisij (0% izpusti)
- št. potencialnih kupcev je 2 milijardi-Tesla M. jih mora prepričati, da zamenjajo obstoječa vozila za električna
- prost dostop do patentiranih tehnologij bo povečal število in izboljšal tehnologijo vseh proizvajalcev el. vozil
- pritisk na sprejem novega industrijskega standarda – el. super-polnilnice (trenutno jih ima Tesla M. v ZDA 97). Če bodo vsi proizvajalci uporabili njihov način super-polnjenja, bo Tesla M. profitiral s postavljanjem polnilnic
- Tesla M. se giblje v branži kjer 20 letna patenta zaščita ne pomeni veliko, ker se tehnološki standardi niso spremenili že več desetletij

II. PRAVICE INTELEKTUALNE LASTNINE

Avtorska pravica iz delovnega razmerja, programska koda, know-how, tehnične specifikacije, avtorstvo.

R&R partnerstva in pravice intelektualne lastnine.
Upravljanje PIL v Obzorjih 2020.

Avtorska pravica je **najcenejša oblika** PIL, ki nastane z dokončanjem avtorskega dela in nima posebnega postopka registracije. Avtorska pravica pripada avtorju na podlagi same stvaritve avtorskega dela.

Individualne intelektualne stvaritve s področja **književnosti, umetnosti in znanosti**.

Avtorskega varstva zakonodaja ne priznava:

- idejam, načelom odkritjem,
- uradnim besedilom zakonodajnega, upravnega in sodnega področja
- ljudski književnosti in umetnosti

Avtorska pravica vsebuje moralne in materialne avtorske pravice.

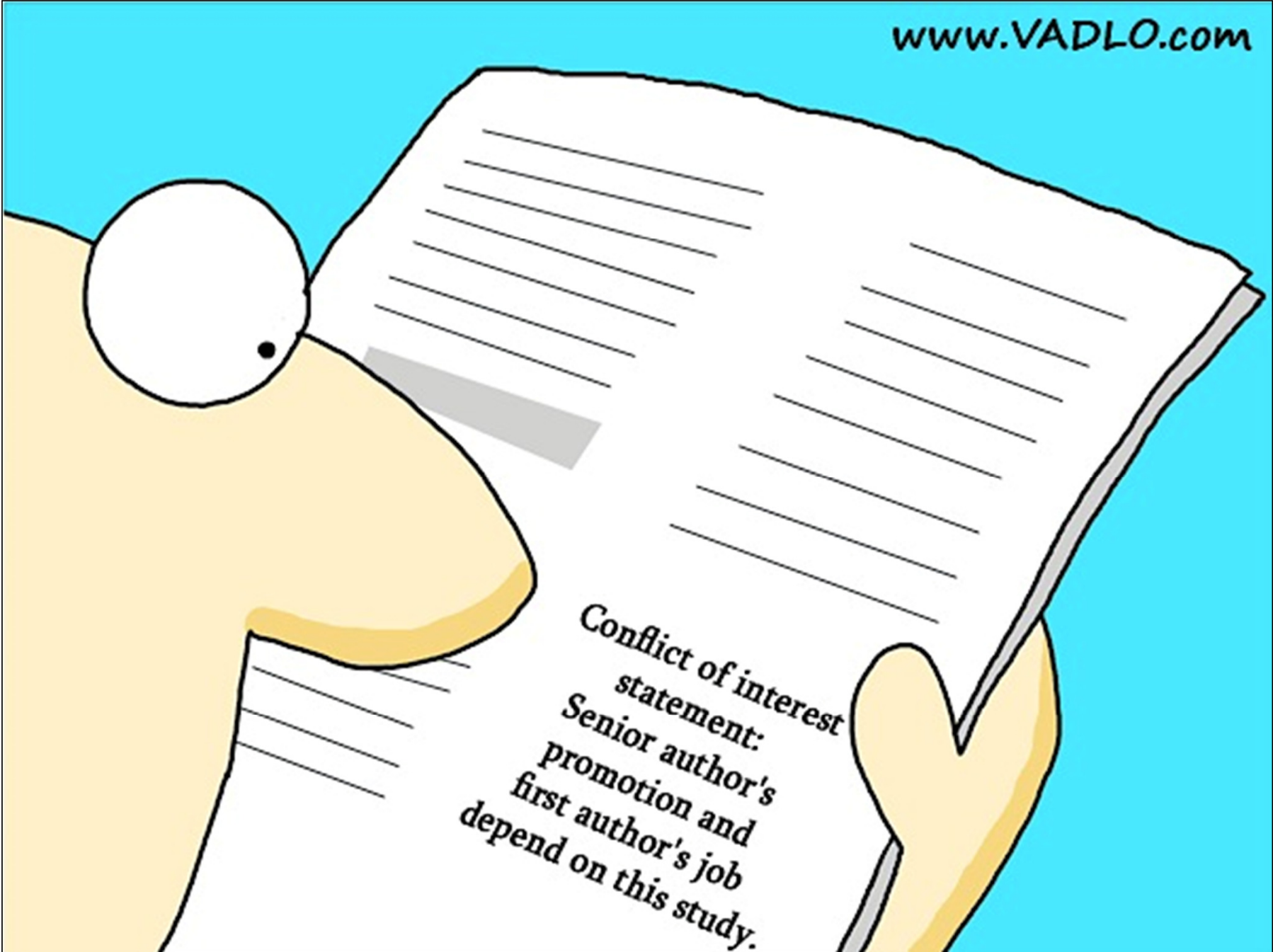
Avtorska pravica traja **za časa življenja avtorja + 70 let po smrti**.

Delodajalec ima po naši zakonodaji izključne materialne pravice na avtorskem delu - ustvarjenem v **delovnem razmerju** -10 let po njegovi stvaritvi. Po izteku tega roka, mora delodajalec plačati dodatno nadomestilo za ponovni izključni prenos materialnih pravic.

Avtorska pravica ščiti način reprodukcije in priobčanja javnosti avtorskega dela, ne pa zabeležene vsebine avtorskega dela. (primer kuharski recept ali fotografija).

Soavtorji so avtorji, ki v skupnem ustvarjalnem sodelovanju ustvarijo avtorsko delo, ki je nedeljiva celota. Na takšnem delu vsem soavtorjem pripada nedeljiva avtorska pravica, o uporabi takšnega dela odločajo vsi soavtorji.

Ko pošiljate članke v objavo tujim založnikom, ponavadi zahtevajo **Authors Contribution Statement**, ki mora temeljiti na dejanskem soavtorstvu.

Conflict of interest
statement:
Senior author's
promotion and
first author's job
depend on this study.

RAČUNALNIŠKI PROGRAM in AVTORSKA PRAVICA

Če je računalniški program ustvarjen po navodilih delodajalca ali na podlagi pogodbe o avtorskem delu velja, da so materialne avtorske pravice **izključno in neomejeno** prenesene na plačnika.

Imetnik materialnih avtorskih pravic na računalniškem programu ima izključne pravice: **reproduciranja** (celote ali delov), **prilagoditev** in priredb ter **distribuiranja** izvirnika ali drugih primerkov.

Kupec licence/zakoniti uporabnik rač. programa lahko naredi največ 2 varnostni kopiji programa, brez dovoljenja avtorja.

Vsa večja računalniška podjetja so združena v BSA – Business Software Alliance (http://ww2.bsa.org/country.aspx?sc_lang=sl-SI), ki v poročilu za leto 2013 ocenjuje, da je v RS približno 37% inštalirane programske opreme brez licenc (povprečje v regiji CEE je 61%).

Alternativa komercialnim licenčnim pogodbam, odprto-kodnim sistemom in P2P mrežam je CC-creative commons, ki ponuja 6 alterantivnih licenčnih pogodb (<http://creativecommons.org>) .

AVTORSKA PRAVICA in INTERNET

Zakonodaja, ki ureja avtorsko pravo velja tudi za vsebine na internetu!

Preverite vire in licence, ki urejajo posamezno vsebino, ki jo kopirate/"pretakate" v svoj računalnik. Tudi če objavite izvor vsebine, ne pomeni, da ste imeli pravico uporabe le-te.

Originatorji vsebin poskrbite za jasne licenčne določbe ob vaših vsebinah.

Poskrbite, da imajo Vaši zaposleni vsaj osnovni tečaj o avtorski pravici in internetu.

UPRAVLJANJE PIL v R&R PARTNERSTVIH (JRO in PODJETJA)

Ob sklepanju partnerskih dogovorov je nujno vedeti katero znanje/PIL in sredstva se vlaga v skupni razvoj, kaj bo razvito in način upravljanja z novim znanjem/PIL.

Pred sklenitvijo dogovora o R&R projektu identificirajte vse razlike in nesoglasja povezna z vsebino in vodenjem raziskovalno-razvojnega projekta – predvidevajte za celoten čas sodelovanja.

Izogibajte se temu, da bi bile PIL (kot rezultat sodelovanja) v skupni lasti pogodbenikov. Če res ne gre drugače, obvezno določite, kdo bo skrbel za zaščito in komercializacijo skupnih PIL.

Poskrbite za dogovor o licenčnih klavzulah, patentiranju, objavah in trženju.

PREDLOGI UREDITVE PIL

v javno-zasebnih R&R partnerstvih

POGODBA	POGOJI za PIL ki je razvita na projektu	IMETNIK PIL
LICENČNA 1	Pogodbenik ima neizključno pravico uporabe PIL na določenem prodročju/teritoriju; brez podlicence	JRO
LICENČNA 2	Pogodbenik poleg razvitega znanja in PIL licencira tiste PIL, ki so v lasti JRO in jih potrebuje za "Freedom to Operate".	JRO
ODKUPNA 1	Pogodbenik odkupi del JRO-jevih PIL	JRO je imetnik do odkupa
LICENČNA 1a	JRO ima pravico uporabe razvitega znanja (PIL) za nekomercialno uporabo	Pogodbenik
LICENČNA 2a	JRO nima pravic na razvitem znanju, publicira lahko samo s soglasjem pogodbenika	Pogodbenik

INTELEKTUALNA LASTNINA V OBZORJIH 2020

- Kako bomo ohranjali “Freedom to Operate” oz. možnost uporabe znanja?
- Kako bomo zaščitili rezultate projekta?
- Kako bomo upravljali z rezultati projekta in “background knowledge”?
- Kako bomo urejali PIL, ki ima več lastnikov?
- Kako bodo rezultati uporabljeni/izkoriščeni?
- Kateri ukrepi bodo vpeljani za zagotavljanje varstva zaupnih podatkov?
- Kako učinkovita bo upravljalna struktura glede na predlagane ukrepe o uporabi in zaščiti rezultatov projekta?

Vir: prezentacija o Obzorjih 2020 je pripravljena na podlagi dokumentov iz IPR
HelpDesk: <https://www.iprhelppdesk.eu>

Phase 1

- Innovation potential
- Business opportunity
- Information on competing solutions
- Alternative use of existing technology

Phase 2

- Innovation capacity
- R&D, demonstration, up-scaling, etc.
- Market application(s)
- Meeting needs and delivering benefits

Phase 3

- Market demand
- Solution breakthrough
- Barriers to commercialisation

Patent information / freedom to operate

State of the art / IP landscape

Confidentiality

IP due diligence

Exploitation and dissemination plans

IP management and strategies

INNOVATION MANAGEMENT

VSEBINA KONZORCIJSKE POGODBE

Notranja organizacija in upravljalna struktura konzorcija:

- Tehnični vložek partnerjev
- Tehnična sredstva, ki so dana na razpolago
- Terminski plan za skupne izvedbene naloge
- Pričakovani vložki partnerjev-zavezanost k projektu
- Delovna telesa – ustanavljanje, sestava, vloga, pristojnost in koordinator

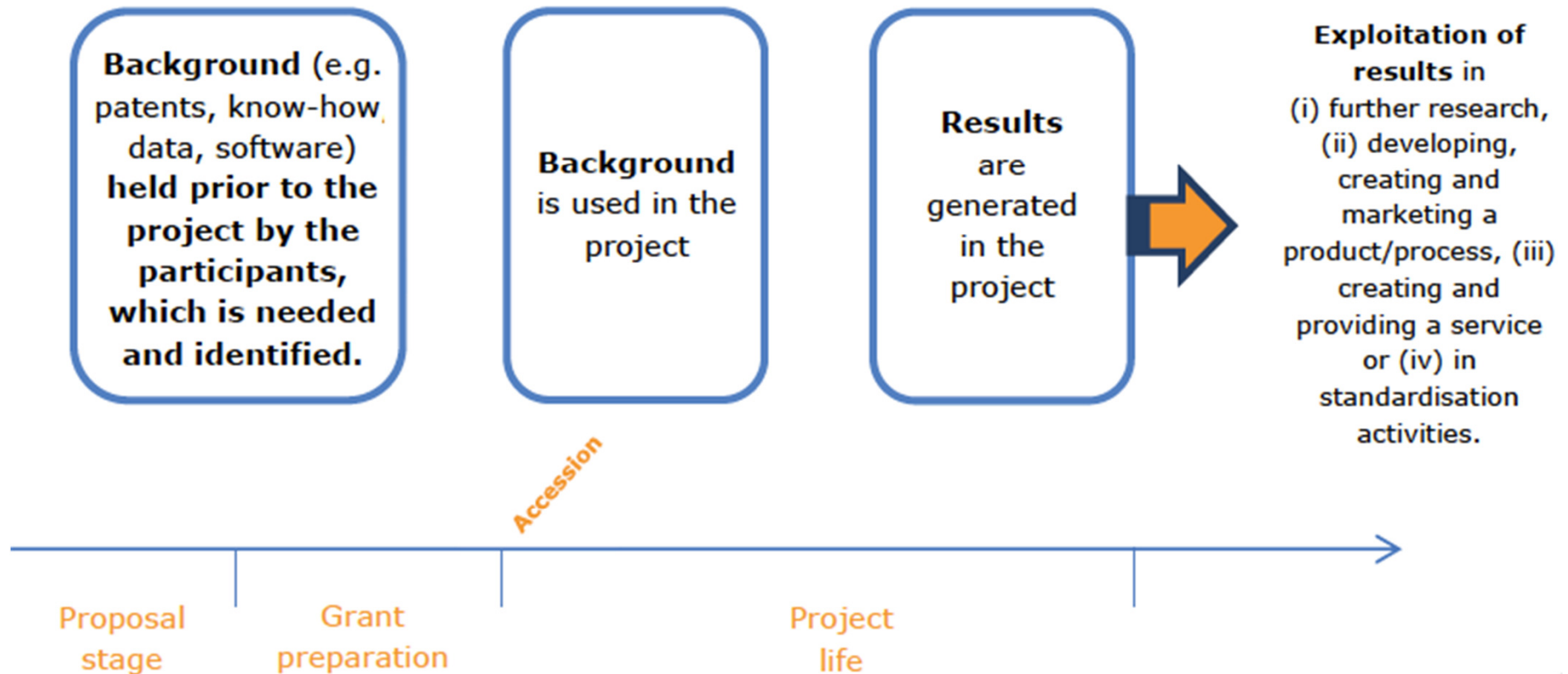
UREDITEV PIL:

- Varovanje zaupnih podatkov
- Obstoječe PIL (*background*)
- Uporaba PIL, ki nastane vzporedno s projektom (*sideground*)
- Lastništvo, skupno lastništvo nad rezultati (*foreground*)
- Pravni instrumenti zaščite PIL
- Plan komercializacije PIL in načrt dostopa do PIL, ki jih potrebujemo

Reševaje sporov med partnerji konzorcijske pogodbe:

- Predvidene kazni zaradi neizpolnjevanja pogodbenih določil
- Pravo, ki ureja Konzorcijsko pogodbo
- Kaj storiti v primeru, če partnerji ne podpišejo Grant Agreement

UPRAVLJANJE S PIL MED IN PO IZTEKU PROJEKTA

DISEMINACIJA REZULTATOV

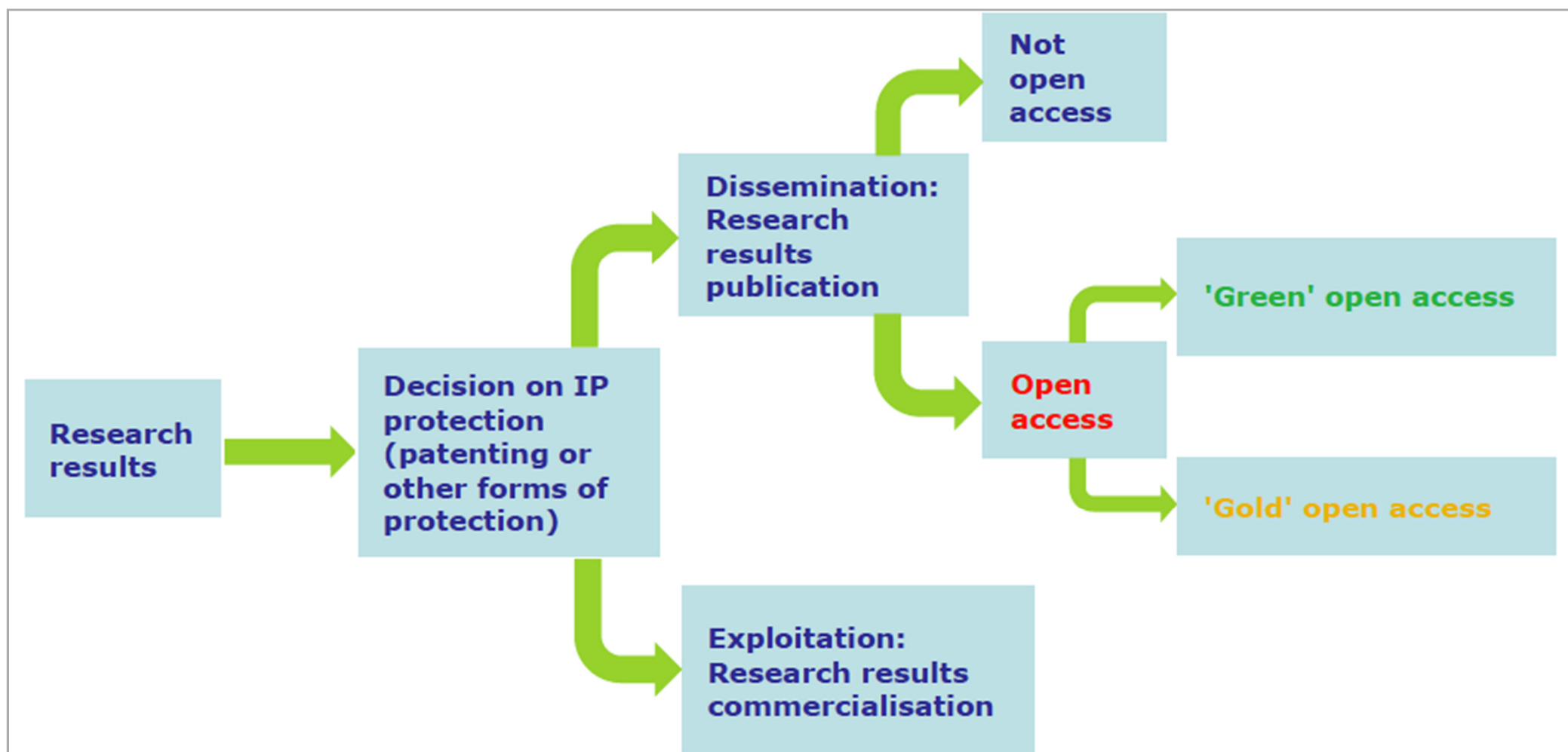
- 1.Objave
- 2.Patentiranje
- 3.Konference in strokovna srečanja (networking)
- 4.Spletna stran projekta
- 5.Konzorcijska pogodba
- 6.Izmenjava osebja
- 7.Študentske izmenjave
- 8.Vpeljava novih tehničnih standardov

Further internal research	• These research activities must be beyond the project. • Relevant for research organisations and research intensive companies.
Collaborative Research	• The results used as background of future collaborative research projects. • Relevant for research organisations and research intensive companies.
Internal product development	• Results used in developing, creating and marketing a product/process. • Relevant for companies.
Internal service creation	• Results used in creating and providing a service. • Relevant for companies.
Licensing	• Results exploited by other organisations through out-licensing. • Relevant for all participants, but care should be taken to comply with Horizon 2020 rules.
Assignment	• Results exploited by other organisations by the transfer of ownership. • Relevant for all participants, but care should be taken to comply with Horizon 2020 rules.
Joint Venture	• Results used as background of a joint venture. • Relevant for all participants, but care should be taken to comply with Horizon 2020 rules.
Spin-off	• A separate company established in order to bring to the market technology resulting from the project. • Relevant for all participants, but care should be taken to comply with Horizon 2020 rules.
Standardisation activities	• Results used either to develop new standardisation activities, or to contribute to on-going standardisation work. • Relevant for all participants, but care should be taken to comply with Horizon 2020 rules.

POGODBENI OKVIR PRENOSA TEHNOLOGIJ/ZNANJA

- CDA/NDA/MTA
- Licenčna pogodba
- Prodajna pogodba
- Spin-off
- Svetovalna pogodba
- Naročene raziskave
- Skupne raziskave
- Joint Venture

ODPRTI DOSTOP DO ZNANJA

HVALA IN SREČNO!

E-mail: helena.valas@kis.si, mobi: 051 358 627